

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSR/071/2/2011/AP

Warszawa, dnia 21 stycznia 2011 r.

KU 69/M

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Senackiej Komisji Ustawodawczej

Stanisław Janusz Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z 12 stycznia 2011 roku, nr BPS/KU - 034/1068/2/11, w sprawie opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (druk senacki nr 1068), przedstawiam następujące stanowisko.

Przepisy obowiązującej od ponad 25 lat ustawy niewątpliwie wymagają pilnych zmian w celu ich uzupełnienia i sprecyzowania. Realna wydaje się potrzeba dostosowania zapisów ustawy do zmieniającej się rzeczywistości społecznej. Podzielam pogląd twórców projektu nowelizacji o konieczności ciągłego podnoszenia poziomu sprawności postępowania, a przede wszystkim zapewnienia skuteczności procesu wychowawczego.

Wyrażam nadzieję, iż proponowane w art. 25 § 1 upn rozszerzenie podmiotów, które w sprawie nieletniego mają opracować specjalistyczną opinię, wzmocni zarówno efektywność jak i sprawność prowadzonego postępowania.

Z zadowoleniem przyjąłem również propozycję dotyczącą nowelizacji art. 40 oraz dodania art. 40a. Wskazanie policyjnej izby dziecka, jako miejsca pobytu nieletniego zatrzymanego po samowolnym oddaleniu się zarówno z młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub młodzieżowego ośrodka socjoterapii wraz z wyraźnym określeniem czasu jego umieszczenia, uzupełnia niedostatek uregulowania w tym zakresie. Praktyka wskazuje bowiem, iż z uwagi na niewystarczającą ilość miejsc zwłaszcza w MOW-ach i MOS-ach, nieletni nader często są umieszczani w pogotowiach opiekuńczych, które winny być przeznaczone wyłącznie dla dzieci znajdujących się w innej sytuacji życiowej, głównie tych pozbawionych opieki. Wielokrotnie występowałem w tej sprawie do Ministra Edukacji Narodowej, tym bardziej propozycję rozwiązania braku ośrodków typu interwencyjnego dla nieletnich, którzy samowolnie oddalili się z dotychczasowych placówek przyjmując

z satysfakcją. Odnosząc się do projektu zapisu art. 40a chciałbym podkreślić, że mój głęboki niepokój zawsze budziła kwestia przetrzymywania nieletnich w policyjnych izbach dziecka ponad okres wskazany w ustawie. Wyrazem tego stanowiska było wystąpienie generalne z dnia 20 października 2009 roku, skierowane zarówno do Ministra Sprawiedliwości, jak również Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wówczas wyraźnie wskazałem na potrzebę uszczegółowienia przepisów w tym zakresie. Zatem pozytywnie odnoszę się do zapisu nowego art. 40a. Przepis ten doprecyzowuje okoliczności, w których nieletni może być warunkowo umieszczony w policyjnej izbie dziecka i to na czas wyraźnie wskazany przez Ustawodawcę. Zmiana w tym kierunku nie rozwiąże wprawdzie problemu dotyczącego braku wystarczającej liczby miejsc w placówkach resocjalizacyjnych, jednakże stanowi pozytywną prognozę nienadużywania policyjnych izb dziecka jako docelowych ośrodków dla nieletnich.

Zmiana ustawy polegająca na dodaniu art. 70a jest niezwykle potrzebną inicjatywą, jeżeli dążymy do efektywnej pracy wychowawczej i prewencyjnej kuratorów sądowych z nieletnimi, wobec których orzeczone zostało wykonanie tego środka wychowawczego. Stworzenie otwartego katalogu czynności, które może wykonywać kurator pracując z nieletnim, niewątpliwie przyczyni się do skuteczniejszej resocjalizacji nieletnich.

Należy pamiętać jednak, że nie surowość sankcji, tylko jej nieuchronność decyduje o liczbie czynów karalnych nieletnich.

Doceniając i popierając korzystne zmiany w przesłanym projekcie zmiany ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, wyrażam jednocześnie nadzieję, iż przedstawione przeze mnie uwagi posłużą w dalszych pracach nad tym aktem prawnym.

z wyrazami szacunku
Marek D. D. D. D. D.